

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до
Податкового кодексу України щодо екологічного податку,
що справляється за захоронення відходів»

1. Мета

Метою проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо екологічного податку, що справляється за захоронення відходів» (далі – проєкт акта) є врегулювання питань щодо екологічного податку, що справляється за захоронення відходів та розміщення відходів видобувної промисловості шляхом коригування об'єктів, бази та ставок оподаткування.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) зумовлені новими вимогами до захоронення відходів та змінами в термінології, впровадженими Законом України «Про управління відходами».

Також положеннями статті 56 зазначеного Закону передбачено, що стимулювання дотримання ієрархії управління відходами та забезпечення фінансування заходів у сфері управління відходами здійснюється, зокрема, шляхом встановлення ставок екологічного податку, що справляється за захоронення відходів на полігонах, залежно від виду відходів.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується винести низку змін до Кодексу щодо екологічного податку, що справляється за захоронення відходів.

Зокрема пропонується доповнити термінологію Кодексу визначеннями таких термінів: відходи видобувної промисловості, незабруднений ґрунт, розміщення видобувних відходів.

Змінами до статті 240 Кодексу передбачається вивести з переліку платників податку за захоронення відходів виключно суб'єктів господарювання, які утримують відходи на об'єктах збирання або на об'єктах оброблення протягом не більше одного року з моменту їх утворення, до передачі суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для оброблення.

Пропонується внести зміни до об'єкту та бази оподаткування (стаття 242 Кодексу), а саме:

до обсягів та видів захоронених відходів не включати обсягів відходів від руйнувань, які перебувають у місцях тимчасового зберігання відходів від руйнувань;

до обсягів розміщених видобувних відходів не включати обсяги незабрудненого ґрунту.

Проектом акта пропонується встановити новий розмір ставок податку залежно від класу відходів та змінивши коефіцієнт до ставок податку залежно від виду відходів.

Змінами до статті 249 Кодексу передбачається уточнення пункту 249.6, що визначає порядок обчислення податку за захоронення відходів.

Статтю 250 Кодексу пропонується уточнити в частині зазначення назв дозволів і ліцензії, операцій з відходами.

Також пропонується поступове (впродовж семи років) збільшення ставки екологічного податку після скасування чи припинення воєнного стану.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють:

Конституція України;

Податковий кодекс України;

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Закон України «Про управління відходами»;

постанова Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 р. № 1102 «Про затвердження Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту акта не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

На виконання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» проєкт акта було розміщено на офіційному вебсайті Міндовкілля для проведення консультацій із громадськістю.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності і не потребує консультацій із Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект акта не суперечить зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (*acquis* ЄС).

Проект акта не містить положень, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

Проект акта не впливає на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, на ринок праці, та не містить положень, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Норми проекту акта не містять ризику вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; відсутні положення, які створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання і держави; екологію та навколишнє природне середовище, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Короткостроковий вплив (до року): позитивний Довгостроковий вплив (більше року) позитивний	Реалізація акта дозволить забезпечити: - побудову справедливих правил оподаткування; - чіткість та однозначність норм законодавства
Контролюючі органи	Створення сприятливих умов для адміністрування податків та зборів Короткостроковий вплив (до року): позитивний Довгостроковий вплив (більше року) позитивний	Реалізація акта дозволить спростити контроль за сплатою податків та зборів
Суб'єкти господарювання	Створення прозорих та зрозумілих правил оподаткування Короткостроковий вплив (до року): позитивний Довгостроковий вплив (більше року) позитивний	Реалізація законопроекту забезпечить: - стимулювання ділової активності суб'єктів господарювання; - чіткість та однозначність норм законодавства

Міністр економіки
та довкілля України

Олександр КРАВЧЕНКО

_____ 2026 р.